Dr. Jaroslav Pošvář: **Správní trestní právo a řízení v judikatuře nejvyššího soudu,** 1937, str. 168, cena 18 Kč.

Bylo-li lze vůbec někdy použíti fráze, že byla vyplněna citelná mezera, pak byla skutečně vyplněna příručkou Dra Pošváře. Neměli jsme vůbec souborného vydání trestně právních správních norem, které bylo třeba hledati vždy přímo v říšském zákoně (cís. nař. 96/54 ř. z., min. nař. 61/1855 ř. z., 198/1857 ř. z., 129/1858 ř. z., 52/1859 ř. z., 31/1860 ř. z., zák. 101/1896 ř. z.), takže již námětem jest příručka cenným přínosem pro praksi. Způsob zpracování (systematické rozdělení judikatury čsl. n. s. s. od roku 1918 až do konce roku 1936) podává obraz praktické aplikace těchto norem po stránce jak hmotněprávní, tak formálněprávní. Při stále stoupající důležitosti látky jest se diviti, že předtím se prakse bez nějaké podobné příručky dosud vůbec obešla. Pužman.

Po časopisech.

Odvolací právo společenstev

řeší v právě vydaném 1. čís. »Živnostenského práva a politiky«, str. 33 a n. redaktor advokát Dr. Adolf Kocna:

»Zákon a prakse bezpodmínečně žádají, že v každém jednotlivém případě musí býti prokázáno, že rekurs jest skutečně podán na základě usnesení příslušného orgánu a tudíž se vyžaduje, aby ke každému rekursu byl připojen výpis ze zápisu o příslušném zasedání společenstevního představenstva nebo valné hromady společenstevní, ověřený podpisem starosty, tedy listinný doklad určité povahy, jenž nemůže býti nahrazen jiným průkazem... Nepředložení tohoto listinného osvědčení pak nepokládá se za pouhou formální vadu, nýbrž osvědčení to jest esenciální součástí a náležitostí, která odvolací podání činí teprve odvoláním společenstva, jako od něho pocházejícím pravým a platným projevem jeho vůle... Jestliže by společenstvo nedostatek listinného osvědčení v 2. odst. § 116 c) ž. ř. dodatečně hodlalo zhojiti teprve po uplynutí lhůty rekursní (odvolací), jest tento dodatek považovati za opožděně podaný a nelze jím opravný prostředek již zhojiti. Jest jen logickým důsledkem, že usnesení v § 116 c) odst. 1. zmíněné, musí se státi buďto před podáním odvolání nebo nejpozději před uplynutím odvolací lhůty... Usnesení o podání opravného prostředku jest však platným, i když se stalo před doručením rozhodnutí, musí však obsahovati zmocnění podati opravný prostředek proti určitému rozhodnutí. Rovněž jest vyhověno předpisu § 116 c), jestliže byl k stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu připojen výpis z protokolu výboru nebo valné hromady, podle něhož usneseno bylo podání stížnosti na NSS. v případě, že poslední stolice rozhodne pro společenstvo nepříznivě... Podle nálezu NSS. z 13. IX. 1922, č. 11.742, totiž předpis § 116 c) ž. ř. o výpisu z protokolu o schůzi výboru resp. hromady společenstevní platí i pro stížnost k nejvyššímu správnímu soudu.«

Automobilové právo.

Ústřední svaz čsl. průmyslníků uspořádal ve dnech 26. a 27. února t. r. kurs přednášek: Přehled zákonů a nařízení automobilové dopravy, Autodoprava s hlediska daňového, Automobilová administrativa, Ručení z provozu motorových vozidel, Podstata, druhy a výše automobilového pojištění, Pojištění zboží dopravovaného automobilem, Zájmy průmyslu v poměru k živnostenské autodopravě, Speciální břemena neživnostenské nákladní autodopravy, Povinnost automobilisty vůči vojenské správě. »Průmyslový věstník« v čís. 10 ze dne 8. března 1937, str. 118 zakončuje zprávu o těchto přednáškách resultátem: »Na přednášky navazovala velmi obšírná debata, kde se zejména ukázalo, že máme sice zákonodárství velmi obsáhlé, avšak, že právě snad tato obsáhlost má za následek celou řadu mezer, jež činí v praksi neobyčejné potíže.«

Zdokonalení finanční správy.

»Finanční právník« v únorovém 6. čísle, II. roč. zahajuje serii článků a studií o složitých právních problémech ve finanční administrativě. Ča-

sopis hodlá podpořiti tímto způsobem činnost Komise pro zhospodárnění veřejné správy. Akci zahajuje článek doc. dr. Čakrta »Finanční úředník a reforma právnického studia«, z něhož uvádíme:

»Náš nynější systém právnického studia má sloužiti především ideálům t. zv. právního státu, t. j. státu, v němž státní správa hrála pouze úlohu »ponocného«: nesměla zasahovati do života soukromníků, nýbrž dbáti pouze toho, aby nekalé živly neporušily veřejný pořádek. K tomu bylo třeba jen právníků — z toho »juristický monopol« ve veřejné správě středoevropských zemí — a právníci neměli zase jiného úkolu než interpretovati a aplikovati právní normy podle známé fikce kodifikační éry ze začátku minulého století, podle níž všechny možné případy jsou již v zákoně rozřešeny, takže dlužno pouze právní případ subsumovati pod správné zákonné ustanovení a toto správně interpretovati. Na veřejných úřednících se požadovala tedy pouze znalost obsahu právních ustanovení. Doktrina si neuvědomovala, že právě zákon vzhledem k svému obecnému znění připouští obyčejně několik odporujících si a přes to stejně správných výkladů a že jeho konkretisace jest proto především otázkou jednak účelnosti a jednak kompetence, t. j. moci. — V Anglii jsou právníci ve veřejné službě spíše výjimkou. Potřebuje-li veřejný ústav vyřešit nějakou právní otázku, obrátí se na příslušného odborníka, t. j. právníka — může jím býti také advokát — stejně jako na příklad u nás soud na přísežného znalce. Jest to možné tím, že na př. anglické finanční právo nezná našeho přísně zákonitého správního řízení: důchodová daň se stanoví obyčejně dohodou mezi poplatníkem a finančním úředníkem — odborníkem pro určité hospodářské odvětví — který nahlédl před tím do poplatníkových obchodních knih. Do státní služby se přijímají úředníci na základě zvláštních zkoušek, při kterých se hlavně přihlíží k osobnosti a vyspělosti uchazeče: na př. ten, kdo chce býti přijat do finanční služby, musí — mimo jiné — projeviti také svoje znalosti z krásného písemnictví.«

Čakrt uznává, že u nás za nynějšího stavu právního řádu, t. j. při nynější přísně materielní vázanosti veřejných úředníků nelze právníky nahraditi jinými odborníky. Proto souhlasně s Englišem klade požadavek, aby finanční právo bylo povinným zkušebním předmětem a samostatnou disciplinou na našich právnických fakultách.

Zdokonalením finanční správy dosud nejobšírněji se u nás zabýval dr. Vybral v knize »Reforma finanční správy«. V těchto dnech vydal prof. dr. Novotný obsáhlou studii »Reforma berní«, v níž vyslovuje svoje námitky proti Vybralovým názorům.

Z právní prakse.

Nepřípustnost důkazu o »celém přednesu«.

Při posledním ústním jednání v první instanci navrhla strana žalovaná důkaz svědky a výslechem stran o »celém svém sporném tvrzení«. Důkazy nebyly připuštěny, jednání prohlášeno skončeným a žalobě vyhověno všemi instancemi.

Nejvyšší soud rozhodnutím ze dne 22. ledna 1937, Rv I 2552/36 nevyhověl dovolání z těchto důvodů:

»Právem poukázal odvolací soud k tomu, že nabídnutí nějakého svědka k průvodu o celém procesním přednesu strany je docela neurčité, protože důkaz smí býti prováděn toliko o určitých skutečnostech pro spor rozhodných a za svědky připuštěny mohou býti jenom osoby, které o takových okolnostech svědectví vydati mohou. Aby to soud mohl posouditi, musí strana v průvodních návrzích sama k tomu hleděti, aby uvedla vše, čeho je k posouzení potřeba. Toho však žalobce neučinil, protože neuvedl, jak se svědek o té neb oné okolnosti dověděl a jak tedy o ní svědectví může podati. To se nedá posouditi ani podle toho, co žalobce uvedl v opravném řízení.

Stejně má se věc také s důkazem, který se má prováděti výslechem stran. Také tu musí strana tvrditi určité skutkové okolnosti, které mají býti předmětem dokazování; to však žalobce před proces-